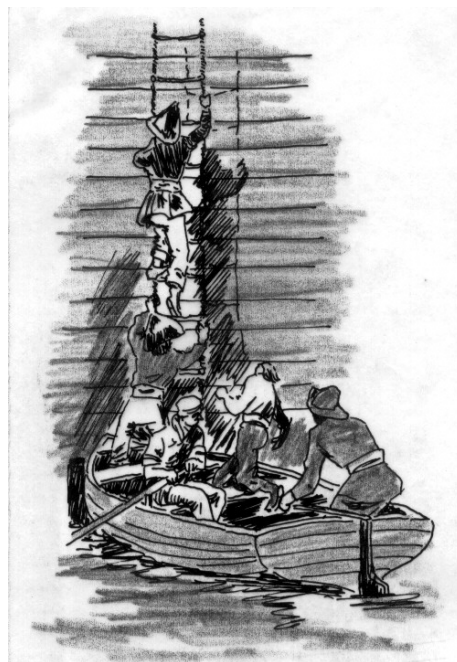

Jaroslav Foglar
Úžasný příběh plavčíka Jacka

Doslyšte vzrušující příběh statečného chlapce, plavčíka Jacka z anglické plachetní lodi Albatros. Příběh, jakých se v minulých stoletích na mořích odehrálo bezpočet. Otvírám tu malou pomačkanou knížečku starobylého vzhledu, stokrát promáčenou a opět usušenou, s listy zažloutlými stářím. Cítím vůni slané mořské vody, slyším hukot moře a ječení větrů v ráhnoví, třesk dýk a výkřiky lidí. Je to deník statečného plavčíka Jacka. Provázel ho na tajemné plavbě za záhadným cílem. Písmo je mnohde již nečitelné, zápisy někde jen kusé a nedopsané...

Jak vypadal a jaký byl Jack? Byl silný nebo slabý? Zlý či dobrý? Velký nebo malý na svůj věk? Jeho obraz se nám nedochoval, fotografie tehdy ještě nebyla vynalezena. A přece si můžete udělat dost přesnou představu sami. Podle zápisů v jeho deníku. Pojd'te se mnou číst ty zašlé řádky napsané starou angličtinou...

1. Za tajemným cílem

Dnes je mi čtrnáct let. Tolik jsem se těšil na tento den! Ještě nikdy jsem neslavil své narozeniny na moři. Až teď na otcově lodi Albatros. Kdybych jen věděl, kam plujeme! Nikdo to neví, ani Patrick, náš nejstarší a nejspolehlivější lodník! Otec sedí ve své kapitánské kajutě nad nějakou podivnou listinou, pořád ji prohlíží, zkoumá a zase z ní něco vypisuje...

Kapitán: "Patricku!"

Patrick: "Ano kapitáne?"

Kapitán: "Jak jde plavba? Směr dodržujeme? A co mužstvo, Patricku, říká něco?"

Patrick: "No - co říká. Spokojeno není! To víte!"

Kapitán: "Není spokojeno? Proč? Copak nedostává všechno, co potřebuje? Je tady špatná práce? Nebo snad s lidmi hrubě zacházím?"

Patrick: "Všechno je v pořádku, kapitáne, a vy to dobře víte. Ale mužstvo nezná cíl plavby! Ani já, nejstarší člen posádky, ho neznám. Zavázal jste mě k přísné mlčenlivosti ještě na pevnině. Nesměli jsme nikomu ani říct, že nevíme, kam plujeme!"

Kapitán: "Měl jsem a ještě pořád mám své důvody! Řekněte mužstvu, že bude bohatě odměněno. Všichni budete bohatě odměněni!... Když to ovšem dobře dopadne. Tohle ale samozřejmě už neříkejte!"

Patrick: "Buďte bez starosti, kapitáne, ale bylo by dobře, kdybyste se víc objevoval nahoře na palubě! Víte, jsou to dobří chlapi - a poplují s vámi třeba i do horoucích pekel. Ale musí vědět, že se tam opravdu popluje. Pak budou klidní a spokojení. Ale takhle... Máte zde tu záhadnou listinu nebo mapu či co to je. Je o ní plno povídaček a dohadů..."

Kapitán: "Do té nikomu nic není! Nikomu se nemusím zpovídat z toho, co dělám! Kapitánem jsem tu já!"

tec mi dal k narozeninám dvoubarevnou vlaječku naší lodi a prohlásil mě za plavčíka. To znamená, že od zítřka budu dostávat i žold, ale budu muset pracovat, abych si ho zasloužil. Všichni lodníci byli při tom a starý Patrick mi řekl: "Tak tě Jacku vítám k nám do námořnického cechu!" A podal mi levou ruku. Pravou nikdy nepodává. Má ji zmrzačenou. Hugh Larsen tvrdí, že mu ji tak zřídil žralok. A Francis zase říká, že mu ji jednou přiskříplo ocelové lano. Patrick sám ale o tom mlčí a nikdy nechce říct, jak se mu to stalo.

Otec mi při prohlášení plavčíkem před celou posádkou ještě řekl: "A teď vyslov své přání k narozeninám! Když to bude jen trochu moudré a splnitelné, vyplním je!"

Ale já jsem v té chvíli opravdu nevěděl, co si mám přát! Nuž, který jsem tak dlouho u nás ve městě vyhlížel v krámě, už mám. Mlčel jsem.

Mužstvo se pošťuchovalo a smálo, a otec začínal rudnout. Je dobrý, ale velmi vznětlivý a prchlivý. Kdybychom tady byli sami dva, asi by se smál také, ale takhle se obával, že ve mně mužstvo bude vidět hlupáka, který ani neví, co chce.

A jak se tak všichni kolem otce smáli, viděl jsem jednu tvář, která se nesmála, ale vypadala velmi nešťastně a ustrašeně. Byla to tvář černošského chlapce Kariho.

Je na lodi asi měsíc. Vylovili jsme ho jednou k ránu, plavil se na troskách nějaké lodi. Nerozuměl nám a my jemu také ne. Horlivě nám cosi vysvětloval, byl hladový, vyděšený a pořád volal rychle za sebou slova: "Kari - kari". Otec potřeboval každou ruku, a tak rozhodl, aby černý chlapec zůstal na lodi. Dal mu jméno Kari, to slovo, co pořád opakoval.

Kari nemá na lodi lehký život. Je asi stejně starý jako já, ale práci musí konat jako dospělý muž. Svaly má však jako z ocele, je pružný a rychlý jako leopard - a ve vodě umí dělat nevídané kousky. Kéž bych měl takovou sílu, jako má on!

A dnes je Kari velmi poděšený. Ráno špatně upevnil jednu z horních plachet a ta se v prudkém větru rozevřela a roztrhla. Otec poručil, aby Kari byl dnes večer po oslavě mých narozenin potrestán.

Kari to ví a bojí se. Ta jeho nešťastná, vystrašená tvář mě teď zachránila před otcovou zlobou. Vnukla mi nápad, co si mám přát!

"Tak ven s tím! Mluv! " pobídl mě otec.

"Kdo bude dnes večer bičovat Kariho?" otázal jsem se.

"No - kdo by ho měl bičovat? Snad Henry nebo Allan Himlock, však on už se někdo najde! "

Vykřikl jsem skoro vášnivě: "Já chci bičovat Kariho sám!"

"Opravdu nechceš nic víc? A na tohle přání ses musel tak dlouho rozmýšlet? Jestli chceš, můžeš o toho černého umouněnce devítiočasou kočku třeba rozbít. Aspoň si dá příště větší pozor."

Starý Patrick i někteří jiní námořníci se mračili, protože nenávidí bití. Ale otec si už nikoho nevšiml a zmizel ve své kajutě. Patrick a Henry se však pořád točili kolem mne a viděl jsem, že mají něco na srdci. Mlčeli. Snad mi chtěli říct, abych Kariho moc nebil, ale obávali se, že bych to řekl otci.

Kari ze mne nespouštěl své ustrašené oči. Kolem prvního stožáru co chvíli obcházeli naši muži. U něj se totiž vždycky bičuje,

když otec určí tento trest. Je pravda, že na naší lodi je to málokdy - námořníci o otci tvrdí, že je tím nejmírnějším kapitánem, který se kdy plavil po moři.

Sešel jsem dolů k otci a sňal ze stěny důtky s devíti koženými provázky. Otec ke mně vzhlédl od tajemné listiny, a v tu chvíli jsem se bál, že bude chtít jít nahoru se mnou. Naštěstí se tak nestalo. Vyběhl jsem na palubu. Kari zahlédl v mé ruce bič a poslušně zamířil k prvnímu stožáru. Pracovalo tam několik mužů. Patrick byl mezi nimi. Otočil se ke mně a zašeptal: "Netluč ho moc, Jacku. Je to ještě chlapec jako ty!"

Kari, oděný jen do jakési sukénky kolem boků, se křečovitě přitiskl tváří a celým tělem ke stožáru a začal se chvět.

"Jděte všichni pryč!" zvolal jsem na posádku. Pak jsem zvedl bič. Kari se roztřásl ještě víc, ale já jsem ho neuhodil. Když jsem viděl, že všichni muži kromě starého Patricka jsou už pryč a nebudou na mne moci žalovat otci, odtrhl jsem Kariho od stožáru a odhodil důtky na zem. Kari pochopil. Klesl na kolena a opřel svou hlavu o mne.

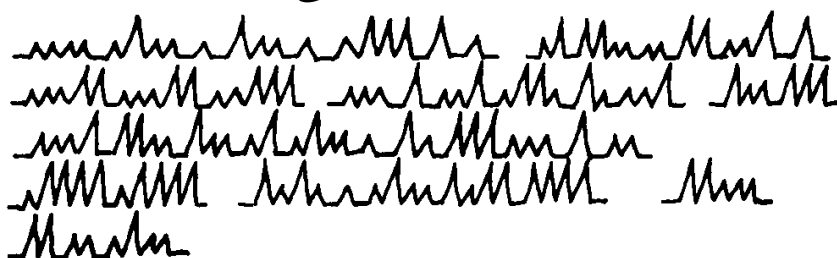
Patrick se ke mně přiblížil a podal mi ruku. Tentokrát tu pravou, rozbitou. Pevně jsem ji stiskl.

Umínil jsem si, že budu Kariho chránit a pomáhat mu v jeho těžkém životě otroka. Jen aby se otec nedověděl, že Kari ušel trestu! Špatně by to se mnou dopadlo, šel bych ke stožáru asi sám!

Ted' si ještě přišiji na kabát vlaječku naší lodi a půjdu spát. Zvedá se severozápadní vítr...

Zde písmo v půlce stránky končí. Deník pokračuje až na příštím listu - a zřejmě o několik dnů později.

Šifra 1

2. Jack v nebezpečí

Moře se už uklidnilo, vzduch je chladný a plný vlhka. Jsem člověk zachráněný ze spárů smrti. Co všechno se přihodilo od napsání předcházejících stránek! A jak utrpěl můj deník, donedávna ještě jako nový. Ale tím je mi milejší! Pokusím se vypsát události posledních dnů.

Od té doby, co jsem uchránil Kariho před bičováním, stali jsme se dobrými přáteli. Nevadí nám, že jeho tělo je černé jako eben a moje světlé. Ani to, že on je na Albatrosu otrokem a já synem kapitána. Chtěl jsem mu pomáhat, ale zatím on pomáhá mně a já jeho pomoc opravdu potřebuji! Je obratnější a mnohem silnější než já. Někteří námořníci nevidí rádi, že se přátelím s černým chlapcem, ale starý Patrick mi tehdy večer řekl:

"Dobře jsi udělal, Jacku, že jsi Kariho nebil! Jsi dobrý chlapec! Kari je tu mezi námi lidmi bílé pleti tak osamělý. Jen si představ, jak by bylo tobě, kdyby ses ocitl mezi cizími lidmi a ještě k tomu jako opovrhovaný otrok!"

Druhého dne si mne a Kariho zavolal otec do své kajuty. Měl jsem velký strach, že se nějak prozradilo nebo prozradí, že jsem Kariho ušetřil bičování. Patrick mi ale poradil:

"Hlavu vzhůru, Jacku! Řekni Kariimu, aby si vzal na sebe ty hadry, co leží dole v komoře s plátnem. Kalhoty a kabát. Je dost chladno, tvému otci to tedy nebude divné. A pod oblečením nebude vidět, že Kari nemá na těle stopy po bičování..."

Kari se navlékl do starých lodních

šatů. I když naši řeči skoro nerozumí, vždy nějak pochopí, oč se jedná.

Vstoupil jsem do otcovy kajuty, Kari zůstal stát pokorně venku. Otec měl před sebou zase tu záhadnou starobylou listinu...

"Podívej se, Jacku," řekl kapitán. "Číst umíš, ale z písma nic nevyčteš; je stářím, sluncem i vodou vybledlé a nečitelné. A přece, Jacku, když se mi podaří je rozluštit, budeme si moci koupit několik takových lodí, jako je Albatros. Dávej dobrý pozor: tady v té listině je napsáno třicet slov - a ještě k tomu jsou všelijak zpřeházená, aby nikdo nezasvěcený neporozuměl, co zpráva říká. Dávno jsou mrtví ti lidé, co ji sestavili. Vím přibližně, kam asi máme plout, jsem si skoro jistý, co úžasného nás tam čeká, ale přesně nevím nic! Zatím jsem na různých rádcích listiny rozluštil jen pouhá čtyři slova! Pro všechny případy - člověk nikdy neví... Piš: tam - žraločí - severně - ostrově - Máš to napsané?"

"Ano, tatínku! Tam - žraločí - severně - ostrově!"

"Dobrá. A nikomu ani slovo, rozumíš? Ani Patrickovi. A teď zavolej Kariho!"

"Ano, tatínku! - Kari!"

Dveře do kajuty vrzly a Kari vešel. Kapitán se zarazil a podezřívavě řekl: "Jak to - Kari je oblečený? To je poprvé, co ho vidím v šatech! Jacku - ty jsi - ty jsi - Kari, hned dej ty hadry dolů!"

Kari se v hrozných rozpacích začal svlékat. Objevilo se jeho hladké ebenové tělo. Ani jediná stopa devíticásé kočky na něm samozřejmě nebyla. Vrhł se kapitánovi k nohám a tloukl ve strachu hlavou do země. Ale kapitán ho odstrčil a hněvivě pohlédl na Jacka.

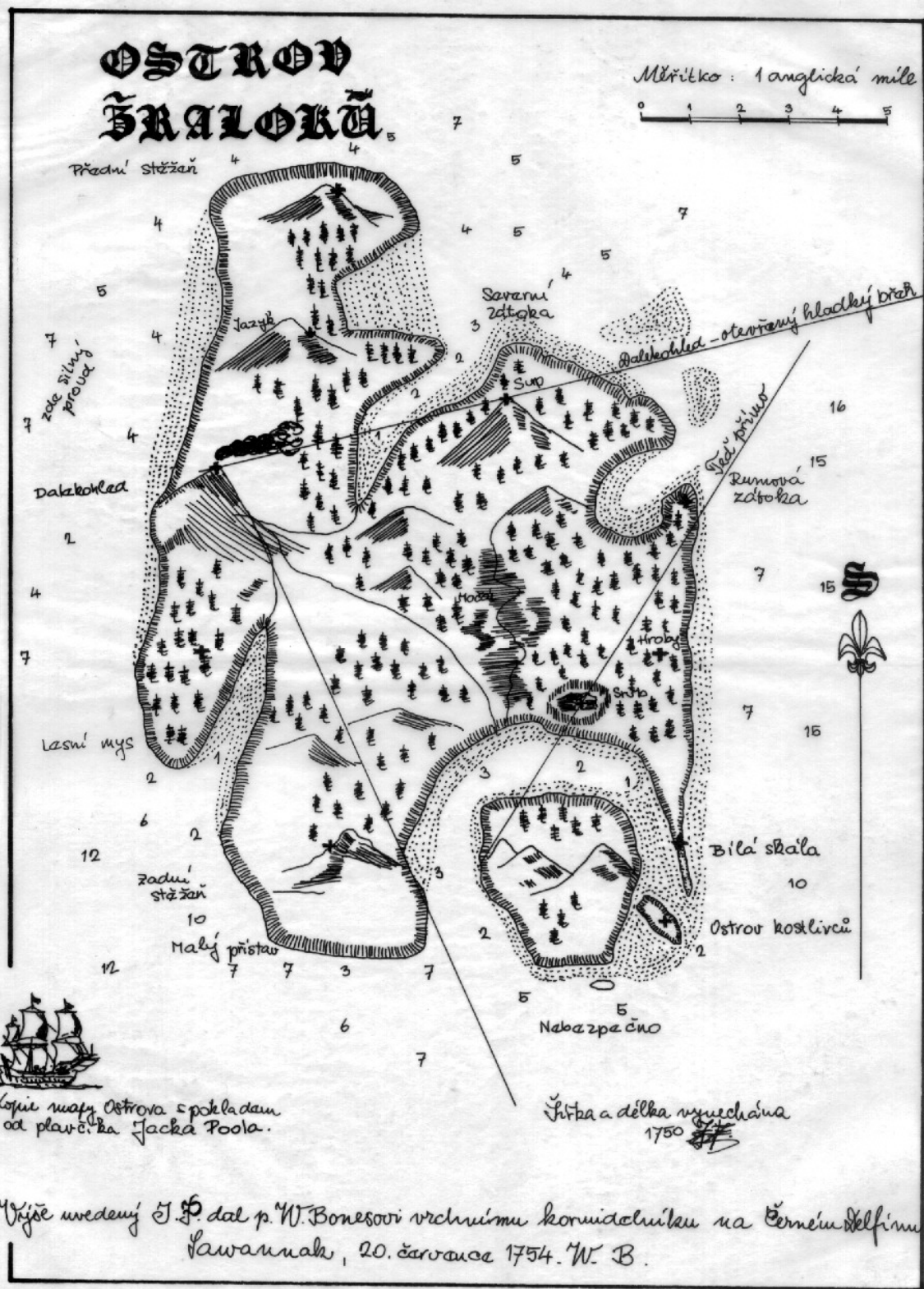
"Moje rozkazy se musí plnit, Jacku!" zahřímá. "Dnes večer při střídání stráží budeš stát u předního stožáru ty, i když jsi můj syn! Dostaneš deset ran!"

Zatmělo se mi před očima. Tak bolestný a potupný trest! Viděl jsem námořníky, muže jako hory, že při bičování upadli do bezvědomí. A teď já sám... Až budu jednou kapitánem, zruším na své lodi jakékoli bití.

Vyběhl jsem v zoufalství na palubu. Kari v patách za mnou. Zarazila nás podivná tma, ačkoli bylo teprve odpoledne. Plachty se hrozivě nadouvaly a muži je rychle stahovali.

Moře se vzdouvalo a loď se nepříjemně nakláněla. Blížila se bouře. Pod náhlým nápozem vichřice zapraskaly stožáry, několik plachet se utrhlo a zmizelo ve tmě. Vlny byly stále prudší a prudší. Moře se rozběsnilo, tak jak jsem je dosud nikdy neviděl. Kusy zábradlí se trhaly pod nárazy vln a jako třísky mizely v rozbouřených vlnách.

A pak se to stalo! Obrovská prudká vlna mi podrazila nohy a strhla mě k okraji paluby. Strašlivě jsem vykřikl, ale nikdo mě neslyšel. S hrůzou jsem spatřil, že na okraji paluby už není zábradlí. Chtěl jsem se něčeho zachytit a vzepřít se vlně. "Kari! Kari!" křičel jsem zoufale. A volal jsem to jméno, ještě když jsem padal do rozbouřených vln, někam pod zád' naší lodi. Pak jsem se potopil do bezedných hlubin...

Vše, co tu píšete o své záchraně, vím jen z vyprávění naší posádky a nikoli ze své vlastní paměti. Po pádu z paluby jsem ve vlnách ztrácel dech až do bezvědomí. Už jsem nemohl volat Kariho, nekřičel jsem o pomoc. Vlny mě unášely, potápěly a zase vyplavovaly jako kus promáčené klády. Spousty vod mě hnaly od lodi dál a dál...

Do hukotu moře a skučení vichru zazněl bezeslovný výkřik mužů na palubě. "Kapitáne, kapitáne! Jack! Jack přes palubu!" zběsile křičí Patrick.

"Člun se šesti muži dolů!" dává rozkaz kapitán.

Rumpál skřípe a člun klesá na hladinu.

"Jacku! Drž se, chlapče! Ještě chvíli vydrž!" volá starý Patrick někam dolů přes palubu.
"Slyšíš mě?"

Člun se převrhl.

"Povolit lano! Lano povolit!" křičí kapitán. "Allane, Henry, pohněte sebou!"

Vtom je znovu slyšet Patricka: "Kari, Kari! Co to děláš?"

Kari bleskurychle shodil do vody trám a skočil za ním.

"Kapitáne - Kari skočil přes palubu," obrací se Patrick na kapitána.

"Kari!" volá kdosi beznadějně do vln.

Kapitán stojí strnule a chápe: "Jacku, Kari - nebe vám budiž milostivé!" A v duchu se modlí:
Zkus to, Kari - Kari, všechno ti dám, všechno ti odpustím, jako krále tě budu ctít, jen když zachráníš Jacka!

Vtom Patrick volá vzrušeně: "Pohleďte - Jack - tam na té vlně - a Kari - Kari - už je u něho!"

Kapitán se vzpomíná na zamyšlení. Okamžitě dává rozkaz: "Katapult - vystřelte jim lano - nejlehčí lano - ať doletí až k nim - rychle!"

Vzápětí zazněl výstřel.

Kari přivázal mé bezvládné tělo k trámu koncem lana, které k nám vymrštil katapult - a pak už nás naviják táhl k Albatrosu. Z paluby byly spuštěny provazové žebříky - a Henry s Petersem mě vynesli na palubu. Kari se nade mnou skláněl a plakal a bědoval. Ale otec položil ruku na moje srdce a poznal, že bije...

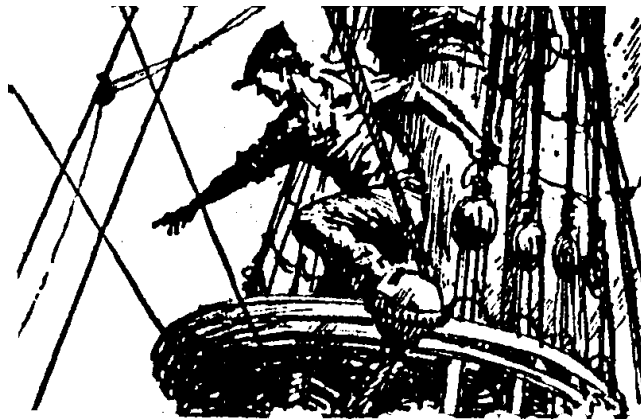
3. Záhadná loď

Tři dny a tři noci se Jack potácel mezi životem a smrtí, měl hrůzné sny a nikoho kolem sebe nepoznával.

"Patricku - tak co - jak je?" ptal se čtvrtého dne starostlivě kapitán. "Byl jste u něj? Oči má jasnější, jen ale ty jeho řeči, to volání..."

"Nebojte se, kapitáne! Jack má dobrý kořínek, teď už má vyhráno. Před chvílí si přál Kariho - chce mu dát svůj nůž za to, že mu zachránil život. Tak vidíte, že se mu vracejí jasnější chvíle!"

"Ano, Kari málem bych byl zapomněl - Patricku, Kari je od nynějška svobodným, rovnoprávným člověkem, a až se vrátíme - a já věřím, že se vrátíme - bude moci odejít z lodi, kam bude chtít! Ale já ho budu prosit, Patricku, rozumíte, já ho budu prosit, aby od nás neodcházel, aby s námi byl už napořád..."

Ať otec odpustil Karimu i mně naše provinění - a Karimu daroval svobodu. Kari pochopil, co mu otec v naší řeči sděluje, a jeho radost neznala mezí. Otec ho pak ještě obdaroval mnohými pěknými věcmi. A já mu dal svůj nůž!

Přátelíme se teď spolu ještě víc než předtím - a já už nemusím své přátelství před nikým skrývat. Kariho statečné srdce mu získalo obdiv celé posádky. Nebýt jeho, nikdy bych nenapsal tyto řádky. Až budeme kotvit v zálivu nějakého ostrova, kde bude klidná mělkina a mělká voda, Kari mě naučí lépe plavat. Tak jako plave on a jak jsem ještě nikdy neviděl plavat bílé lidi...

Ale Kari učil Jacka také ještě něco jiného: učil ho získávat sílu, rychlost, pružnost a obratnost. Kari sám dovedl seskočit z velké výše na palubu a jeho dopad nebyl ani slyšet. Do strážního koše se vyšplhal rychleji než nejobratnější muž posádky. Skákal přes různé trámy a tesařské kozy na palubě, jako by měl křídla. Rozestavil si dlouhé klikaté řady věder na vodu po celé palubě a proběhl mezi nimi jako vítr.

Když jsem to po něm poprvé zkoušel, několik věder jsem porazil - on už byl dávno za posledním, když já ještě nebyl ani v polovině! Pak jsme si obrátili vědra dny vzhůru. Kari po nich běhal jako tanečník - a žádné se s ním nepřevrhlo a on z žádného nespadl!

Při každém jeho pohybu, při každém kroku a skoku mu hraji svaly po celém těle. Chci mít jeho sílu, rychlost a pružnost. Cvičím s ním, a musím toho dosáhnout!

Co dopisuju tyto řádky, panuje mezi mužstvem neklid, který začal už ráno. Také otec je znepokojen, poznám to podle hluboké vrásky, která se mu tvoří na čele. Plujeme právě v oblasti, kde prý často křižují lodi španělských pirátů. Asi patnáct mil od ostrova Tortugy na dvacáté rovnoběžce severní šířky a třiaosmdesátém stupni západní délky...

"Kapitáne, už je tam zase!" volá Patrick. "Stejná loď, kterou viděl ráno Jim ze strážního koše. Má několik děl na palubě. A na stožáru nemá žádnou vlajku!"

"Půjčte mi ten dalekohled, Patricku..."

"Už se dá přečíst i jméno lodi na přidi!" volá Patrick. "Je to španělsky - kdo to umí přeložit? Fernandezi, jsi tady? Čti!"

Ěkolik mužů, kteří uměli španělsky, k našemu zděšení vykřiklo: "Je to

Černý delfín!" A to už každý věděl, co bude následovat. Tu loď po všech přístavech předcházela pověst nejkrutější pirátské lodi. Muži byli v tu ránu jako ochromeni, ale Patrick vykřikl:

"Budeme se bit do posledního dechu! Pro zbraně, chlapci, rychle pro muškety, nože a dýky!"

Černý delfín k nám přirazil tak prudce, až to v naší lodi zapraštělo, ačkoli jsme měli vyvěšeny přirážecí proutěné koše. Zmáčkly se, jako kdyby byly z papíru. Z paluby Černého delfína k nám začali přeskakovat divoce vypadající, po zuby ozbrojení piráti v takovém počtu, že už napřed bylo jasné, jak bitva dopadne. Viděl jsem, jak jeden z nich proklál Allana Himlocka, až mu špička meče projela kabátcem v zádech. Dva jiní lupiči utloukli kusem železa tesaře Peterse a hodili ho do moře.

Když viděli, že se naše posádka nemíní jen tak lehce vzdát, vytáhli piráti bambitky a začali střílet. Jednoho z nich, který zezadu mířil na mého otce, uhodil Kari v poslední chvíli do ruky kusem dřeva...

Jack byl ukryt v lodním koši a házel po pirátech těžké železné svorníky. Jen málokdy však někoho zasáhl. Na palubě panoval strašný a nepředstavitelný ryk, do výstřelů bambitek se mísilo volání a naříkání těžce raněných mužů posádky. Jack viděl, jak několik pirátů přemohlo jeho statečně se bránícího otce. Spoutali ho a přivázali ke stožáru. S úlevou si Jack povšiml, jak se k němu plíží Kari. Zavolal na něho ze svého koše, a to se mu nevyplatilo. Upozornil na sebe. Za deště ran ho piráti zpola snesli, zpola shodili na palubu, kde ho ihned spoutali. Totéž udělali s Karim.

Když bylo po boji, vstoupil na palubu Albatrosu muž v honosném fialovém obleku cizokrajného stříhu, s krajkovým límcem kolem krku. Jeho počínání bylo pánovité, tvrdé. Zřejmě to byl kapitán Černého delfína, náčelník pirátů. Kupodivu výbornou angličtinou oznámil:

"Jsem kapitán. Mé jméno je González Mendéz, ale říkají mi Železná ruka. Jste mými zajatci. Vaše loď a všechno váš majetek propadají ve prospěch našeho mužstva. Vaše životy snad ušetřím, nebudete-li se dál bránit!"

"S lupiči nevyjednávám!" vykřikl kapitán Albatrosu. "Podám na vás stížnost u námořního soudu pro pirátský přepad naší lodi!"

V odpověď mu zazněl jen potupný smích pirátů.

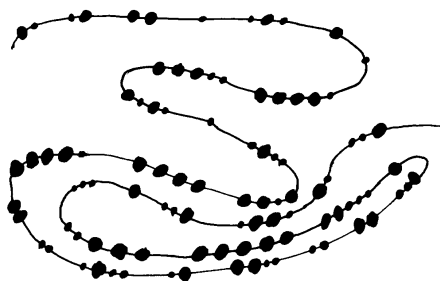
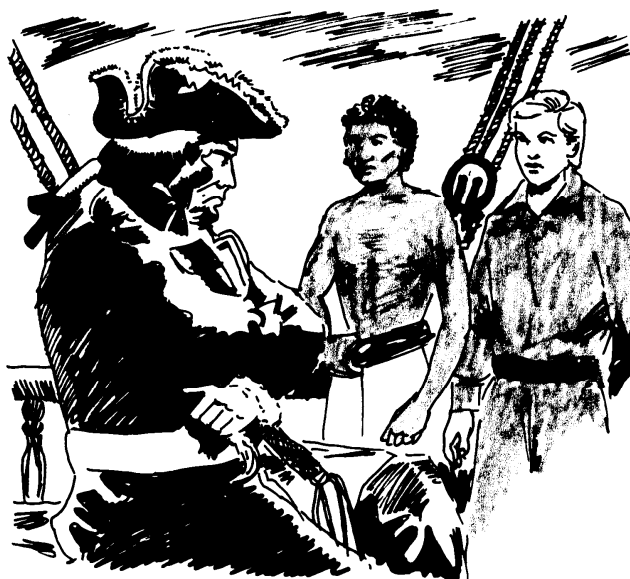
Piráti stojící kolem svého kapitána se začali chechtat, ale Železná ruka zrudl zlobou a udělil několik povelů. Boj opět vzplanul, a po krátké chvíli byli všichni naši dosud volní muži rovněž spoutáni. Celou loď pak lupiči důkladně prohledali.

Snesl se tmavý večer. Piráti, kteří zůstali na Albatrosu, zaháněli tmu několika ohni v drátěných koších na palubě. Všiml jsem si, že u každého zůstal vždy jeden z nich na stráž, aby nevznikl požár. Naše loď, náš krásný dobrý Albatros už byl jejich!

Pak jsme byli - já a Kari - náhle uchopeni a surově přehozeni na palubu Černého delfína. Albatros byl vzat pod silnou pirátskou stráž do vleku a obě lodi se vydaly do nočních temnot.

S Karim jsme byli hnáni po palubě, vláčení a kopání až hluboko do podpalubí a tam jsme byli hozeni jako dva balíky na hromadu jakýchsi usušených rostlin. Odporně páchly. Zde nám konečně sňali pouta.

Oba jsme byli tak vyděšeni, že jsme se ještě dlouho neodvážili ani pohnout. Kari se chvěl zimou. Dal jsem mu svůj kabát, ale on ho nechtěl, zahrabal se celý do těch rostlin. Lehl jsem si potom s odpozem také, ale přikrýt se těmi hrozně páchnoucími rostlinami jsem se nedokázal. V kapse jsem nahmatal deník a olůvko na psaní. Uvnuli jsme oba až k ránu...

Šifra 4

5. V zajetí pirátů

Když byli ráno Jack a Kari vyvedeni na palubu, uviděli s hrůzou, že Albatros je pryč. Už nebyl ve vleku Černého delfína! Ocitli se uprostřed krvelačných pirátů docela sami.

Kuchař nám dal k snídani totéž, co dostali piráti: černou kávu, slaninu a lodní suchary. Do kávy nám chtěl přidat rum, ale já i Kari jsme se tomu bránili, protože nám rum nechutná. Je po něm těžká hlava a v ústech dlouho zůstává odporná chuť. Kuchař se krátce zasmál a řekl, že nevdá, aspoň prý ušetří rum pro sebe. Mluvil dost obstojně anglicky, připojil šťavnatou kletbu a několik hrubých nadávek.

Po jídle nás předvedli ke kapitánovi. Železná ruka seděl na zádi paluby v hloučku několika pirátů. V ruce měl devíticocasou kočku a švihal jí zálibně do vzduchu. Když nás uviděl, křikl na mne: "Přístup ke mně!"

"Ano," řekl jsem.

"Řekni: Ano, pane!" rozvzteklil se. "Nebo o tebe rozbiju bič!"

"Ano, pane!"

"Budu se tě na ledacos ptát a ty budeš pravdivě odpovídat, ničemo! "

"Ano, pane! "

"Odkud vyplula vaše loď a kam jste dali náklad, ty prašivý skrčku!"

"Vypluli jsme z našeho domovského přístavu Liverpoolu, pane - a nevezli jsme nic!" odpověděl jsem.

"Nevezli jste nic! A to budeš povídat mně, darebáku? Odkdy plují obchodní plachetnice po mořích bez nákladu, co? Kam jste pluli? Mluv!" zuřil Železná ruka.

"To opravdu nevím, pane. Nevím!"

"Tak nevíš? Podívejme se, on neví! Syn kapitána lodi, čtrnáctiletý kluk - a on neví! On se ani táty nezeptá, kam plují! A co je v té listině, kterou jsme našli na Albatrosu v kapitánské kajutě na stole - to také nevíš, co?" jízlivě mluvil Železná ruka a zuřivě práskal bičem do vzduchu.

"Nevím, pane!"

"Nelži!" vykřikl Že-

lezná ruka a napřáhl na mne svou devíticásou kočku. Než však mohl uhodit, Kari úzkostně vykřikl, skočil přede mne a roztáhl ruce, jako by mě chtěl bránit. V tváři Železné ruky se objevil výraz úžasu i vzteku nad tím, čeho se Kari odvážil. Rozkázal přivázat Kariho ke stožáru a uštědřit mu pět těžkých šlehů bičem. Na jeho nahém těle se objevily krvavé stopy po kožených pramíncích devíticásé kočky, ale Kari nekřičel ani neplakal. Jen několik bolestných vzdechů se mu prodralo z křečovitě sevřených úst. Zato já měl slzy v očích a marně jsem přemýšlel, jak mu pomoci...

Železná ruka Jacka ještě dlouho vyslychal a Jack se mu snažil odpovídat co nejhbitěji. Za každou větou vždy řekl "pane" a zdálo se, že jeho zdvořilost kapitánovi lahodí. Přesto kletbami a nadávkami nešetřil. Také jeho společníci si v nich velmi libovali.

Když Železná ruka skončil výslech, Jack si v duchu oddechl - tajemství otcovy listiny zůstalo zachováno, nic z něho neprozradil. A sám se odhodlal k otázce:

"A co uděláte s námi, pane?"

Byla to od Jacka zřejmě veliká troufalost, oslovit náčelníka pirátů, protože všichni společníci Železné ruky po Jackově otázce doslova strnuli. Železná ruka znovu zrudl vztekem:

"Ty darebáku - ničemo - ty - ty se odvažuješ na něco se ptát? Já tě naučím způsobům! Tu máš! Tu máš!" a bič tancoval po Jackově těle.

Bylo to poprvé, co jsem na svém těle ucítil devíticásou kočku. Hrozná bolest, štíplavá, palčivá, a to jsem ještě měl oblečeny těžké lodnické šaty! Co měl před chvílí říkat ubohý Kari, který nebyl oblečený?

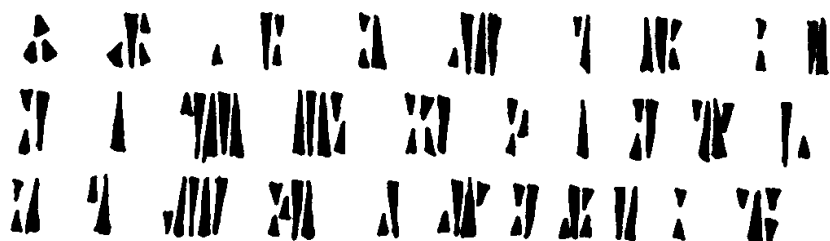
Jeden z pirátů velitelsky pokynul rukou, abychom poodešli, a když jsme hned nepochopili, co nám nařizuje, začal nás kopat a tlouct pěstmi. Ted' už jsme ovšem rozuměli - a prchali jsme přes celou loď až skoro na před: Chvíli jsme bloudili v zoufalství, beznaději a strachu po palubě a dívali se toužebně po nekonečné mořské hladině. Ale nikde nebyla vidět ani ta nejmenší stopa po našem Albatrosu. Neměli jsme potuchy, kde vůbec jsme a kam s námi Černý delfín pluje...

Jack a Kari však brzy vypozerovali, že mezi piráty panuje jakési napětí. Tak jako oni dva, i piráti se nepokojně rozhlíželi po moři, ve strážním koši byla ustavičně hlídka s dalekohledem u oka - a mezi mužstvem vládlo vzrušené napětí. Z úryvků angličtiny, kterou mezi sebou jedna dvojice pirátů mluvila, Jack vyrozuměl, že se v noci stalo něco nepředvídaného a nepříjemného

s Albatrosem... Snad že se odpoutal a ztratil, snad že jej piráti sami museli nechat moři napospas i se zajatci...

Teprve mnohem později se Jack a Kari měli dopátrat pravdy o osudu Albatrosu.

Šifra 5

6. Neznámý dobrodinec

Ho prvních dnech si nás piráti Černého delfína přestali téměř všimát a já s Karim jsme byli rádi. Neboť každé "všimnutí" - to byly hned nadávky a rány. Dny byly horké, slunce pražilo od rána do pozdního večera. Loď pirátů v dobrém větru plula kamsi na západ - a jak jsem se domníval, stejným směrem, kterým plul náš nešťastný Albatros.

Kteréhosi dne se několik pirátů pohádalo a ve rvačce tasilo proti sobě nože. Slunce připalovalo těm rváčům mozky, a když k obědu dostali kromě masa ještě svou dávku rumu, bylo to ještě horší.

Jedné takové skupině rozjařených pirátů jsme se naneštěstí s Karim připletli do cesty. Dva muži uchopili Kariho za nohy a ruce - a ačkoli se vzpíral a kroutil ve vzduchu jako had, hodili ho velkým obloukem a za výsměšného chechtotu do moře. Letěl dlouho, stačil se srovnat a krásnou šipkou vpadl do vln. Ani jsem o něj neměl příliš velký strach, protože znám jeho plavecké umění. Kari také za několik okamžiků vyplul na hladinu, vyplivl z úst vodu a začal plavat k lodi. Hodil jsem mu přes zábradlí lano, aby se po něm dostal nahoru. Ale jeden z pirátů, kteří Kariho do moře hodili, viděl mé počínání - a bylo zle...

"Co to děláš, kdo ti to dovolil?" ozval se za Jackovými zády hrubý neurvalý hlas. Jack se otočil a spatřil piráta Alfonse.

"Ale - ale - pane Alfonsi - jak jinak by se Kari dostal zpět na palubu?"

"Do toho ti nic není!" odsekl Alfons.

"Po stěně lodi přece nahoru nemůže. Je hladká a vysoká! Utopil by se!" snažil se Jack vysvětlit své počínání.

"A co na tom?" hulákal Alfons. "Má umřít dnes - nebo až za týden? Tak ať to má radši odbyté! To lano hned vytáhni, povídám!"

"Nevytáhnu! Kari je můj kamarád!" V tu chvíli si Jack uvědomil, co takový Alfons může vědět o kamarádství - a tušil nebezpečí. Rychle se naklonil přes zábradlí a zvolal: "Kari, máš tam lano, chyt' se ho, rychle!"

Vtom ale na něj skočil Alfons: "Tak ty se chceš vzpírat mému rozkazu? Uděláme to tedy takhle - podívej!"

"Ne - ne - pane Alfonsi - ne - ne - utopím se - prosím vás - ne..."

Jack nestačil dokončit svou prosbu. Alfons ho vši silou nadzvedl a přehodil přes zábradlí do moře. Ozval se Jackův výkřik hrůzy a po chvilce pád jeho těla do moře.

Rozzúřený pirát mě uchopil, a ačkoliv jsem se mu vzpíral, jak to šlo, ve chvilce jsem letěl mohutným obloukem přes zábradlí touž cestou jako Kari. Hrůza mě objala! Nikdy v životě jsem se neodvážil skočit z paluby Albatrosu do vody! Měl jsem strach ani ne tak z vody, jako z té výšky, z úderu o vodu. A teď jsem letěl, strašně dlouho jsem letěl. Všechno se mi v očích slilo do jediné mazanice. Stačil jsem se ještě zhluboka nadechnout. Vzápětí jsem rozrazil bolestivým nárazem vodu a hluboko jsem se potopil. Měl jsem štěstí, že jsem nebyl moc oblečený, jako vždy v těch horkých dnech.

Kari jistě viděl, jak padám do moře, protože když jsem se za několik nekonečných vteřin vynořil z hlubin na hladinu, byl u mne a snažil se mi pomoci...

"Jacku - nebát se - já tady - Kari dobře umět plavat - já pomůžu -" volal Kari.

Jack kašlal vodu: "Ten lotr Alfons mě hodil do vody - protože jsem ti pustil dolů lano - ale voda je nádherná - v tom horku vykoupání neškodí, pokud nám ale dovolí vylézt nazpět..."

Kari ukázal směrem vzhůru. "Lano viset - pořád tam viset, Jacku, podívej! Za chvíli my oba zpátky na loď po něm - chachááá!"

"Poplavme raději už teď - hned - Alfons je všeho schopný - dokud nebudeme nahoře..." Jack nedokončil načatou větu a z hrdla se mu vydral úzkostný výkřik: "Kari - Kariíí - lano jde nahoru - podívej, nahoru - někdo je vytahuje - Alfons - pomoc - jsme tady dole - nenechte nás tady - pomóóó!"

Jack v zoufalé hrůze křičel, ale skoro jistě ho nikdo neslyšel. Byli odsouzeni k utonutí, bez lana se na loď po kolmé slizké stěně nevyškrábou!

Byli těsně u trupu lodi v jejím stínu. Kari se nohama odrazil od trupu a plaval opět ven do slunečného jasu. Snad aby ho z paluby viděli nebo aby sám zjistil, je-li přece jen nějaká naděje. A Jack, ačkoli už byl se silami u konce, se vydal za ním.

Doplaval jsem právě ke Karimu a byli jsme asi třicet metrů od lodi, když jsme spatřili na palubě u rumpálu s lanem dva piráty. Nerozeznali jsme jejich tváře, ale viděli jsme, že spolu

zápasí, uštědřují si strašné rány, a jeden pak klesá. Ten poražený mi svou postavou připadal jako pirát Alfons. Brzy potom se začalo z paluby spouštět lano. Ohlédl jsem se s nadějí po Karim, ale ten ze sebe místo radosti vyrazil výkřik, hrozný výkřik, protože uviděl něco jiného!

"Juhíí - kai -" křičel zděšeně. "Jack pryč - na loď - rychle - kai-kai..."

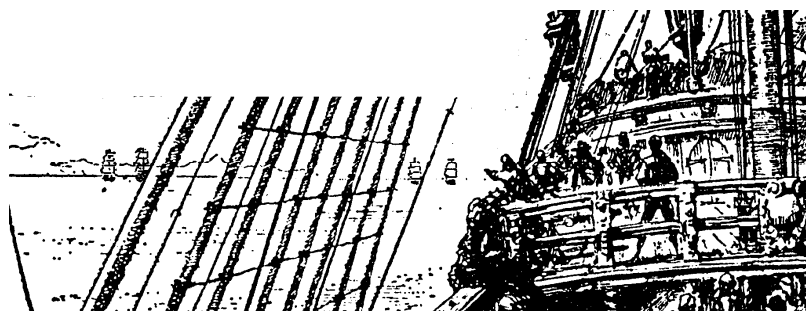
Nepochopil jsem hned, proč tolik křičí, a divil jsem se, proč má víc strachu než já.

"Juhíí - Jack i já ztraceni - je tady - pozor - kai-kai!" Nevěděl jsem, co se stalo, a plaval jsem z posledních sil k lanu. Nový výkřik zděšení mě přinutil obrátit se ke Karimu. Plaval za mnou, jak nejrychleji dovedl, a jednou rukou ukázal za sebe.

Asi sto yardů za námi plulo něco podivného. Něco jako kolmo postavené ostrí velikého nože. Pochopil jsem, proč Kari tak vyděšeně křičí. Byla to hřbetní ploutev žraloka!

Vložil jsem poslední síly do temp. Kari mě předhonal, ale zase se ke mně dva tři drahocenné yardy vrátil. Několikrát jsem se podíval za sebe, hřbetní ploutev byla stále blíž.

Z paluby začal kdosi něco házet, snad aby žraloka odlákal nebo aspoň zdržel. Viděl

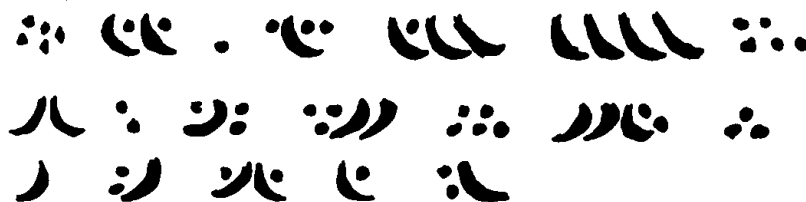
jsem, jak dolů letí železná tyč, kokosový ořech, prázdné kovové vědro a jedna z dřevěných stolic. Ale zdálo se, že žralok jde jen po nás dvou - a nic ho nemůže zaplašit!

Kari i já jsme doplávali k lanu ve stejné vteřině. Žralok byl snad jen dvacet yardů od nás. Zhlédl jsem ještě, jak se jeho ohromné tělo převaluje břichem nahoru, jeho kruhová tlama se rozevívá a v ní se lesknou strašné zuby...

Jack: "Kari - Kari -je tady - vidíš ty zuby? - Rychle!"

Kari: "Juhíí - kai-kai - Jack první - Jack dřív nahoru – Jack..."

Jack: "Kari -jsi za mnou? - Kari! Slyšíš? Zvedni nohy, Kari, skrč přece nohy!"

Šifra G

7. Na pustém ostrově

Oba chlapci se šťastně dostali na palubu roztřesení přestálým nebezpečím a strachem. Když pohlédli z paluby, daleko v moři zahlédli ještě lesknoucí se žraločí ploutev. Marně se však na lodi rozhlíželi po neznámém dobrodinci. Kolem pracovali jen nevšímaví, nevlídně se tvářící muži, někteří podnapilí. A přece Jack s Karim věděli, že na Černém delfínu je někdo tajemný, kdo jim pomáhá a drží nad nimi ochrannou ruku. Už před několika dny našli ve své komoře několik pěkných dek, které tam dříve nebyly. A dnes jim tento neznámý dobrodinec zachránil život.

Naše nálada se ještě víc zvedla příštího dne. Brzy odpoledne se na obzoru objevilo několik vojenských lodí. Byla to pro nás velká naděje na vysvobození. Také piráti je zpozorovali a nastal mezi nimi velký poplach. Kapitán Železná ruka vydal rozkazy k úniku. Ještě nikdy nebyly jeho příkazy plněny tak rychle jako tentokrát. Každý pirát věděl, co by to pro ně znamenalo, kdyby byl Černý delfín dopaden. Pro piráty panuje od nepaměti jen jediný trest: pověšení na nejbližším ráhně.

Kari stál dlouho u zábradlí a bylo vidět, že o něčem usilovně přemýšlí. Po chvíli řekl: "Jacku - já skočit do vody – doplavat tam - aby viděli... „

"Ale Kari! Je to strašná dálka! Tam nedoplaveš, " vysvětloval jsem mu.

"Kari doplave! Určitě! Kari plavat celý den a noc – pořád plavat, " trval na svém.

"Já tě nepustím. Nepustím tě, Kari, víš, že tu jsou žraloci! A co když ty loď změni směr? Nakonec bys zůstal na moři sám a utopil by ses, až by ti došly síly!"

"Ale Kari přece - Kari umí - Kari skočí... “

Jackovi dalo velkou práci, než Kariho přesvědčil, že to není dobrý nápad. A když pak k večeru loď zmizela za obzorem, místo aby se přiblížily k Černému delfínu, byl Kari rád, že Jacka poslechl.

Tím, že se vojenské lodě ztratily za obzorem, skončila naděje chlapců na osvobození. Zato piráti jásali, že se vyhnuli nerovnému boji. Černý delfín nasadil opět původní kurz a pokračoval

v cestě, jejíž cíl byl Jackovi a Karimu právě tak neznámý, jako cíl jejich nešťastného záhadně zmizelého Albatrosu.

Druhého dne si dal kapitán Železná ruka zavolat Jacka do své kajuty. Jack tam spěchal s velkým strachem.

Kdyby s ním směl jít aspoň Kari! Ale rozkaz zněl: plavčík Jack.

"Dobrý den, pane! Plavčík Jack se hlásí na váš rozkaz, pane!"

"Hm - dobrá - zdá se, že už jsme tě tady trochu vychovali, co?"

"Ano, pane!" Jack věděl, že není radno pronášet odlišné názory, než má vůdce pirátů.

"Tak pojď blíž - a podívej se na tohle!" zval ke stolu Jacka. "Na ten papír se podívej, co leží na stole! Znáš to! Co je to? Mluv - a mluv hodně rychle!"

"Ano, pane, znám ten papír. Je to listina mého otce. Patří mému otci."

"Patří tvému otci? Chachacha - ty si troufáš se mnou žertovat? Snad patřila, rozumíš - patřila, ale už nepatří. Dost žertů! Tvůj otec jistě listinu rozluštil, když plul na Žraločí ostrovy tak najisto! A jistě i tobě řekl, co je v ní napsáno. Je tam něco o pokladu, ale zpráva je šifrovaná, slova jsou zpřeházená a ještě k tomu nečitelná. Nemám čas luštit nějaké šarády! Vyklop rychle všechno, co o listině víš!"

"Neznám nic než čtyři slova, pane: tam - žraločím - severně - ostrova! To je vše, pane!" Jack byl teď rád, že víc nevěděl, Železná ruka by to z něho jistojistě vytřískal.

"Nelži, ničemo! To ti tvůj otec tak málo důvěřoval, že ti ostatní slova neprozradil? Však ona ti devítiočasá kočka rozváže jazyk!" rozzuřil se Železná ruka.

No celý zbytek dne a ještě v noci jsem se svíjel v bolestech. Bič zanechal na mém těle mnoho ran. Nemohl jsem v naší komoře ležet ani sedět. Neznámý dobrodinec mi podstrčil k dvířkám lahvičku s olejem a bílou látku. Potíral jsem si rány a to trochu bolest zmírňovalo.

Kromě ran jsem si však z kapitánovy kajuty přinesl úžasnou věc - teď vím, co je v listině! Je v ní popsána cesta za nějakým pokladem! Proto mi otec nechtěl víc povědět...

Několik dnů po té události dorazil Černý delfín k menšímu neobydlenému ostrovu, ztracenému v liduprázdných prostorách oceánu, kudy nevedly žádné obvyklé lodní cesty. Ani jediná loď se v té době neukázala na obzoru. Ostrov zarostlý bujným palmovým porostem byl plný bizarních skalisek s mnoha jezírky. Jeho nízké břehy byly písčité. Černý delfín zakotvil v jedné z klidných hlubokých zátok.

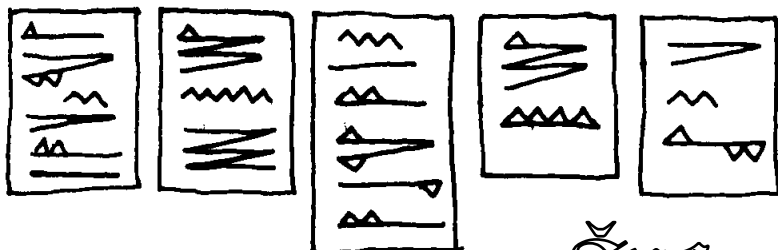
Piráti začali vyvíjet podivnou činnost. Stavěli pozorovatelné ve vrcholcích nejvyšších palm, vyměřovali vzdálenosti, kopali na různých místech mezi skalami a podnikali průzkumy do nitra ostrova. Kapitán Železná ruka se věnoval celé hodiny jiné práci: seděl nad záhadnou listinou z kapitánské kajuty Albatrosu a pomocí vypuklé čočky se snažil rozluštit nečitelné písmo. Vedle na stole měl nařezány malé lístečky a na ty si psal slova, která rozluštil. Na každý lísteček vždy jedno slovo. Ale smysl zprávy mu stále unikal.

Jacka a Kariho si skoro nikdo nevšiml, byli ponecháni sami sobě. Z ostrova nemohli uniknout, a tak se o ně piráti nestarali. Oba chlapci toho samozřejmě využívali. Na celé hodiny se vydávali daleko podél pobřeží ostrova - a nezaháleli.

Piráť Alfons mi ve vzteku řekl, že z Ostrova já ani Kari živi nevyvážneme. Až prý pomůžeme při hledání pokladu, něco možná víme, tak nás oba zabijí.

Máme strach. Kari navrhl, abychom vyrobili člun a vydali se na moře. Třeba potkáme nějakou loď a ta nás zachrání. Kari umí stavět čluny, jakých užívají lidé jeho kmene. Jeho nápad je zatím naše jediná naděje.

Vzali jsme tajně ze skladiště Černého delfína sekeru, pilu a dláta - a na opačném konci ostrova, kam piráti snad nepřijdou, jsme porazili velký strom. Uřízli a upravili jsme jeho kmen a společně jsme ho začali vydlabávat. Večer jsme zahladili všechny stopy a kmen zakryli travinami a křovím. Snad piráti naše dílo neobjeví...

Šifra 7

8. Hledání pokladu

Čeho se Jack nejvíc obával, to se stalo: jejich tajné dílo, stavba člunu pro útěk z ostrova, bylo prozrazeno! To jednou, když byli oba hoši zabráni v hovoru a vydlabávali kmen, Kari náhle zašeptal: "Jacku - Kari slyšet kroky - pozor!"

"Kari, jsme ztraceni!" vydechl Jack, "někdo sem jde - oh - pirát - pirát Jim!"

Poblíž chlapců se objevila statná Jimova postava.

"Dobry den, pane Jime! My tady - my si - prosím vás..." Jackovi se zlomil hlas.

Situaci se snažil zachránit Kari: "Mistr Jim - my jen hrát na námořníky - my jen - ten kmen tady..."

"Mlč!" přerušil ho Jim. "Chcete prásknout do bot, tak je to, jen to řekni rovnou!"

"Opravdu, pane Jime, opravdu, my jsme jen..." pokoušel se Jack pomoci Karimu.

"Tak dost!" skočil mu do řeči Jim. "Chlapci, mě se nemusíte bát! Už jsem vám pomohl několikrát, vy to asi nevíte, ale..."

Tentokrát ho přerušil zase Jack v radostném úžasu: "Oh - teď už vím - vy jste, pane Jime, to vy jste nám spustil lano z paluby do moře, abychom se dostali zpět na loď a neutopili se..."

"... a pokrývky do naše kajuta," doplnil ho Kari, "to taky mistr Jim, moc hodný mistr Jim!"

"Ano, chlapci. To jsem byl já. Jsem také zajatcem na Černém delfínu. Piráti přepadli naši loď Annu Marii nahoře u Zlatonosného pobřeží, celou posádku pobili, jen mne nechali naživu. To proto, že jsem lodní tesař a oni na Delfínu tesaře potřebovali. V žádném přístavu nesmím vystoupit na pevninu, nepustí mě ani na palubu, abych jim neupláchl nebo nepřivolal přístavní policii. Ten váš člun - to bude asi jediná možnost! Pomůžu vám! Přineseme si lepší nářadí a zásoby na několik dní. Pak se vydáme na moře."

"Jsme vám moc vděční, pane Jime," pravil Jack, "myslím, že s vámi se nám to podaří. Jinak nás čeká smrt. Alfons říkal, že nás zabijí, až jim pomůžeme najít poklad!"

"To je pravda," přisvědčil Jim, "nechtěl jsem vás zbytečně vyděsit, ale když už to víte od Alfonse... Zkrátka, je to takhle: tady někde ve skalách, kam prý se dospělý člověk nemůže dostat, je ukryt poklad. A proto budou piráti potřebovat vás, štíhlé a pružné chlapce, abyste poklad vyprostili. Železná ruka už vyluštil skoro všechna slova z listiny. Ale jsou tam napsaná

tak zpřeházeně, že z nich není moudrý. A tak si napsal jednotlivá slova na lístky - a teď ty papírky pořád všelijak přesunuje a snaží se sestavit souvislé věty, ze kterých by vyrozuměl, kde přesně poklad je a kde ho hledat. Zatím mu to nehraje - a tak proklíná celý svět. Tím víc času máme na postavení člunu!"

"Ale pane Jime," přerušil Jimovo vyprávění Jack, "prosím vás - ještě mi řekněte, co se stalo s Albatrosem? A co s tatínkem?"

"Neboj se, Jacku. Tvůj otec i Patrick a všichni muži od vás, kteří tehdy přežili tu hroznou řež, jsou naživu! Podstrčil jsem jim tajně několik nožů. Chtěl jsem zůstat na Albatrosu přes noc jako stráž, abych pak mohl s vašimi v noci utéct. Ale Železná ruka ke mně nemá důvěru a nedovolil mi to. Vaši si v noci zřejmě se strážemi poradili a za tmy se nepozorovaně s Albatrosem od Černého delfína odpoutali. Ráno byli z dohledu. A teď už jistě svolávají po všech přístavech pomoc a trestnou výpravu. Proto Železná ruka tolik pospíchá! Ví, že tvůj otec popluje po opravě lodi sem, aby ho dopadl."

Jack poslouchal, ani nedýchal.

"Tak, chlapi - teď honem člun ukryjte, aby ho nikdo neobjevil - a vraťte se zpět do ležení. Už jste moc dlouho pryč a pirátům by to mohlo být podezřelé. Já půjdu jinudy."

"Ano, ano, hned to všechno uklidíme, člun přikryjeme..."

Pečlivě zamaskovali stopy a oklikou se vrátili do tábora.

V ležení byl právě velký zmatek, piráti běhali sem a tam, dva z nich usilovně veslovali na záchranném člunu na volné moře a Železná ruka proklínal celý svět a držel lokty cosi na bedně, u které na pobřeží seděl.

Co se stalo? Náhlý závan větru mu do moře odvál listinu, kterou měl rozloženou na bedně, a lístečky s rozluštěnými slovy zprávy rozfoukal do všech směrů. Jen několik jich Železná ruka zachytil tím, že na ně nalehl lokty.

Snad jen slabou polovinu lístků piráti našli v okolních křovinách a ve vodě při břehu. Většinu nenašli - a listina sama, stářím už velmi chatrná, se potopila dřív, než k ní piráti na člunu dopluli.

Železná ruka si pamatoval jen to, že poklad je ukryt ve skalách uprostřed ostrova v nějakých uzoučkých chodbách. Když teď viděl přicházet Jacka a Kariho, rozhodl se, že s jejich pomocí půjde hledat poklad do skal naslepo.

A už také hochy hnal: "Lezte dovnitř, skrčkové, rozumíte!" hulákal. "Každou chodbičku, ke které vás dovedu, prozkoumáte až na konec. V některé to musí být!"

"Ano, pane!" odpověděl Jack. "Ale co tam musí být - a co máme udělat, když to tam najdeme?" ptal se naoko nechápavě.

"Ohlásíš mně všechno, co tam najdeš, ty hlupáku!" osopil se na Jacka Železná ruka. "A ne snažte se mě oklamat, ničemové. Raději si vaši pravdomluvnost zajistím - dávejte pozor! Ne najdete-li nic, dostanete večer každý deset ran devítioocasou kočkou. Ale ušetřím vás výprasku, když v některé chodbičce něco objevíte. Jestliže to zatajíte, bič se bude mít dobře!" A pirátský náčelník se zlomyslně zachechtal.

A tak jsme se s Karim plni strachu z biče i temnot, do kterých jsme lezli, nořili do studených skalních otvorů a plazili se jako jezevci uzoučkými točitými chodbičkami, které byly často několik desítek yardů dlouhé. A zase pozpátku - jako raci jsme se vraceli na denní světlo.

Železná ruka zuřil, když jsme mu já nebo Kari hlásili, že jsme v chodbičce nic nenašli, a tak jsme raději honem spěchali do dalších otvorů, jen abychom ušli ranám.

A pak se stalo něco hrozného. Když jsem se soukal zpět z jedné hodně úzké a pokroucené chodbičky, shrnulo se mi nahoru na záda oblečení, zachytilo se o něco, a já uvízl uvnitř a nemohl jsem ani dopředu, ani zpátky. Neměl jsem kolem sebe dost místa, abych si oděv stáhnul

rukama zpět. Byl jsem uvězněn hluboko ve skále, neschopný jakéhokoli pohybu. Vzduch byl přesycen skalním prachem, nedal se dýchat - a každou vteřinu ho ubývalo.

Srdce se mi rozbušilo jako zvon, na čele mi vyrazil pot. Začal jsem křičet o pomoc. A přitom jsem věděl, že mi není pomoci, skálu nemůže nikdo tak hluboko rozkopat, aby se ke mně dostal a z vězení mě vysvobodil.

"Pomoc! Kari pomoc - nemůžu ven - slyšíš? - dusím se - Kari... " volal jsem.

Tu jsem uslyšel někde za sebou šramot: "Jack se nebát - já přijít - Kari mít nůž - Kari rozřezat šaty!"

Můj zachránce Kari! A hned také začal pracovat, kousek po kousku na mně rozřezával oblečení. Každá vteřina se mi zdála věčností. Konečně se mi podařilo uvolnit ruce a já se začal pozpátku soukat ven. Když jsme se ocitli na slunci, ptal jsem se Kariho, zda nemám šedivé vlasy, ale Kari mi nerozuměl. Slovo šedivé nezná.

Až do večera jsme pak prolézali další chodbičky, já ovšem už také neoblečený jako Kari, ale poklad jsme nenašli. Železná ruka nás chtěl podle svého slibu za neúspěch odměnit deseti ranami, ale mezitím přišel mistr Jim a řekl mu, že bychom zítra nemohli pokračovat v hledání, kdybychom měli rozbitá záda. Tím nás před hrozným trestem zachránil.

Zvolna se snášel večer, ale příhodám toho dne ještě nebyl konec. Když jsme se s Karim za tmy koupali v jednom z jezírek ze skalního prachu, přišel za námi Jim...

"Mám dobré zprávy, chlapi," řekl, "podařilo se mi najít několik rozfoukaných lístků zprávy. Zatímco vy jste prolézali skály, pokusil jsem se sestavit je s těmi, které Železná ruka nechal na bedně zatížené kamenem. Dost se mně to dařilo, a když jsem přišel za vámi ke skalám, rozsvítilo se mi v hlavě - a já jsem zprávě porozuměl. Myslím, že vím, v které chodbičce poklad je! Vchod do ní jsem nenápadně označil špičatým kamenem. Zítra - až vás Železná ruka ke skalám opět zažene - chodbičku prozkoumáte, zda tam opravdu poklad je. Ale nesmíte to pirátům prozradit! Musíte říct, že tam nic není, tak jako v jiných chodbičkách, rozumíte?"

"Rozumíme, pane Jime!" řekl za oba Jack.

"Poklad tam zkrátka necháte až do doby, kdy sem Jacku přivedeš tatínka. A teď pozor: dnes v noci bude svítit měsíc - za hodinu se sejdem u člunu a budeme pracovat až do svítání. Musíme uprchnout co nejdříve!"

"Dobrá," pravil Jack, "ukážeme se ještě na chvíli v ležení a za chvíli nenápadně zmizíme!"

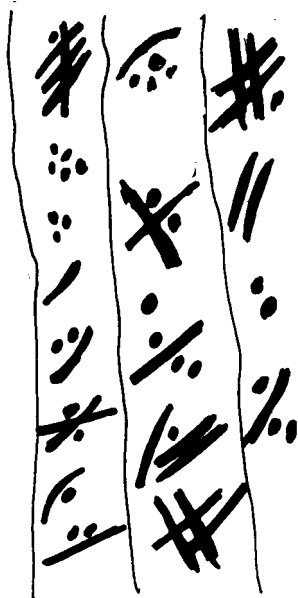
Šifra

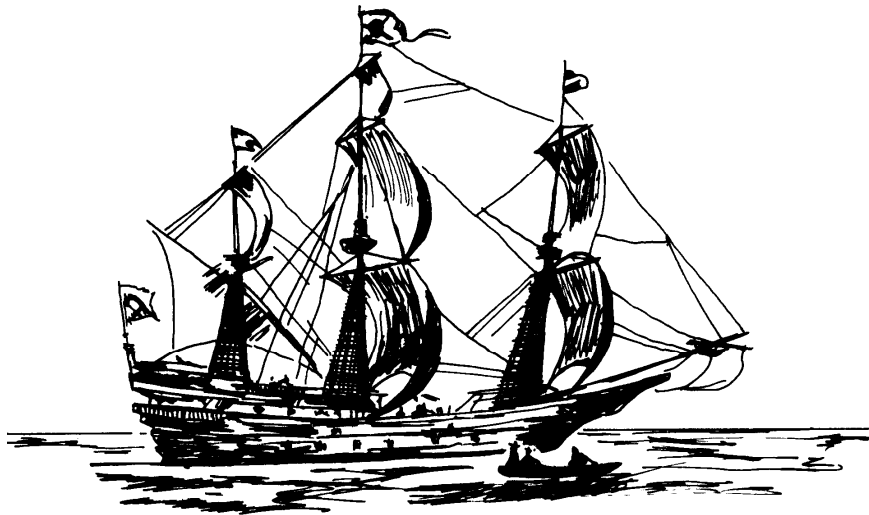

9. Na útěku

Opracování kmene, ze kterého měl být člun postaven, pokračovalo v noci velmi rychle. Zkušený tesař Jim měl nyní hlavní slovo. S nástroji, které sem tajně dopravil, šla práce rychleji. Měsíc byl skoro v úplňku, nádherně svítil, a tak bylo možné obejít se bez světla.

Jack i Kari byli ráno nevyspalí, ale Železná ruka se celé dopoledne znovu - a marně - pokoušel sestavit zbylé lístečky do srozumitelného sdělení, a tak si trochu odpočinuli. A přece hořeli nedočkavostí, až je znovu přivedou ke skalám, aby v nich hledali.

Jim zevrubně popsal Jackovi místo, kde má označený vchod do chodbičky hledat, a tak ho našli mezi desítkami jiných skoro okamžitě. Přesto napřed úmyslně prohlédli jiné chodby, aby se neprozradili nějakým rozrušením hned při první příležitosti. Předem se smluvili, že první poleze do chodbičky Jack, a až se vrátí, vstoupí do ní za

chvíli i Kari, jakoby náhodou, jakoby omylem, aby se také přesvědčil, co je uvnitř. Pak ta chvíle nadešla...

*L*ezl jsem zvolna kupředu velmi úzkou, točitou a neobyčejně dlouhou chodbou. Ale kupodivu - zatímco všechny chodbičky, které jsem až dosud prolezl, se na konci ještě víc zužovaly, tato se najednou začala rozšiřovat, až jsem konečně nahmatal velký prostor. Téměř jsem se mohl postavit.

Náhle jsem se dotkl čehosi měkkého a musel jsem se velmi ovládat, abych nevykřikl. Ale věc se nehýbala, nebylo to tedy žádné zvíře. Ohmatal jsem to, až jsem zjistil, že to je jakýsi kožený vak. Bylo jich tam několik. Nahmatal jsem kovové mince a jakési menší kovové předměty. Držel jsem v ruce šperky!

Nechal jsem všechno na místě a vydal se na zpáteční cestu. Soukal jsem se ven co nejrychleji, aby pirátům nebylo nápadné, že v této chodbičce jsem byl příliš dlouho.

Asi za hodinu jsem se setkal před skalami s Karim. Z jeho očí jsem poznal, že už byl v chodbičce také - a že udělal tentýž objev.

Oba jsme mlčeli, Železná ruce jsem lítostivě ohlásil, že nikde nic nebylo. Železná ruka se pak rozhodl, že ten den už dál hledat nebudeme, protože chce znovu zkoumat listky. Byl tou tajenkou posedlý. Měli jsme tedy čas na dokončení práce na člunu...

"Tak co, našli jste?" přivítal je u člunu Jim.

"Ano pane Jime, řekl Jack, "nahmatal jsem tam šest nebo sedm vaků!"

"Dobře, teď nesmíme ztratit ani den. Večer uprchneme!" rozhodl Jim. "Člun musí být hotov za každou cenu. Tady v křoví je pět bedniček s potravinami a dva soudky pitné vody. A teď do díla!"

Do večera byli s prací hotovi. S rozechvěním a vzrušujícím pocitem svobody spustili člun na vodu a rychle naložili bedničky a soudky s vodou. Jim pamatoval i na plachtu. Měsíc svítil až příliš jasně, byl v úplňku, ale protože vypluli na opačném konci ostrova, piráti je nemohli spatřit.

Počasí i vítr jim byly příznivé po celou noc i následující den, nemuseli se namáhat pádlováním. Druhá noc plavby už nebyla tak příjemná, moře bylo velmi neklidné. Člun chvílemi hrozil převržením, i když byl stavěn velmi důkladně a měl bytelný kýl na udržení rovnováhy.

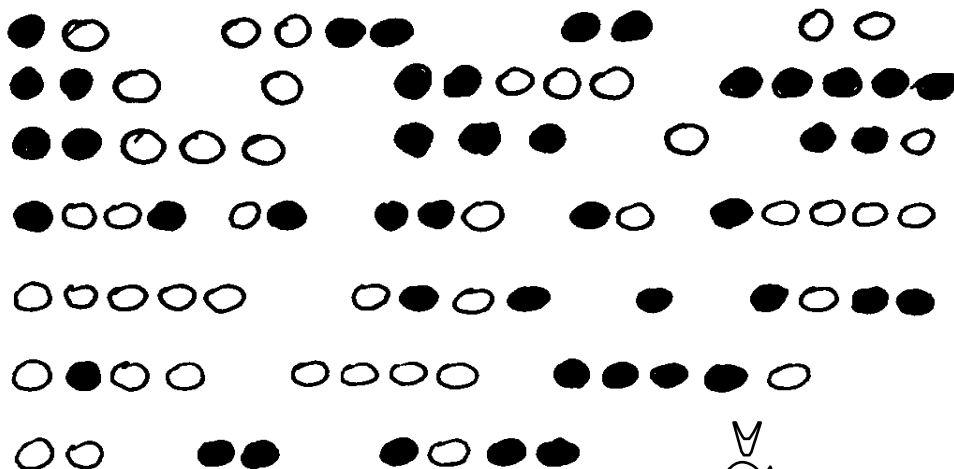
Třetího dne k večeru je našla velká anglická výletní plachetnice. Když vstoupili na její palubu, čekal na ně kapitán.

"Jsme trosečníci, kapitáne," ujal se slova Jim, "a byli bychom rádi, kdybyste nás nechal na lodi. Uprchli jsme ze zajetí Černého delfína. O pirátu zvaném Železná ruka jste už asi slyšel..."

"To ano jistě!" přisvědčil kapitán plachetnice. "Ale my jsme výletní loď a nemůžeme vozit zadarmo jen tak někoho. Máte peníze?"

Jim nepostřehl, že se kapitán směje pod vousy. "Pane – kde bychom vzali peníze?" pravil

roz-
hoř-

čeně, "já utíkám z jednorocního zajetí a tito chlapci jsou bez jediného kousku oděvu na sobě - kde by je vzali?"

"Když nemáte peníze, tak si je budete muset u nás vydělat. No - pojd'te dál!" řekl kapitán. "Chlapce trochu oblékneme a pak si pohovoříme. Ale abych nezapomněl: ten svůj člun nechejte dole přivázaný. Kdybychom se nedohodli, tak ho budete potřebovat na další cestu!"

10. Znovu na Ostrov žraloků

Kapitán výletní plachetnice nás opravdu tvrdě zaměstnal, ale byli jsme šťastní, že máme pod sebou zas jednu pořádnou palubu a že jsme v bezpečí.

Jim byl přidělen k lodnímu tesaři a já s Karim jsme celé dny drhli palubu a leštili kovové zábradlí, aby se cestující dámy a páni o nic neumazali. Kari byl občas zaměstnán i jinak. Výletníci se bavili tím, že házeli do moře mince a Kari za nimi musel skákat z paluby a lovit je dřív, než klesly do hlubin. Když se mu to podařilo, směl si mince nechat.

Nemínil jsem ale ztrácet drahocenný čas, a tak hned druhý den jsem oznámil kapitánovi, že hledáme loď Albatros, jejíž kapitán je mým otcem. Vyprávěl jsem mu zhruba celý příběh, oznámil jsem mu i to, že jsme poklad našli, ale neřekl jsem kde. Ani jméno ostrova jsem z opatrnosti nevedl.

Kapitán byl velmi překvapen našim příběhem. Ještě téhož večera uspořádal v jídelně malou hostinu, na které jsme museli pánům a dámám všechno dopodrobna vyprávět. Dámy omdlávaly vzrušením, když Jim líčil přepadení Albatrosu nebo naše nedobrovolné koupání v moři se žralokem v zádech. Došlo i na mne, pověděl jsem výletníkům o dobrodružství v úzké skalní chodbice.

Naše vyprávění mělo nečekaný výsledek. Cestující, kteří neměli žádný pevný cíl, byli tak uchvázeni našim příběhem, že naléhali na kapitána, aby se vydal se svou lodí hledat plachetnici Albatros.

Potkali jsme několik lodí, ale o Albatrosu nikdo nevěděl. Pomalu jsem ztrácel naději, a tak jsem požádal kapitána, aby nabral kurz na Liverpool, kde bychom otce asi nejspíš potkali. Byli jsme však od Liverpoolu vzdáleni aspoň dva týdny plavby a Jim se obával, že do té doby by byl náčelník pirátů Železná ruka schopen dát všechna skaliska na Žraločím ostrově rozkopat a poklad přece jen najít. Proto se rozhodl jinak...

"Kapitáne - kolik máte na lodi mužů schopných boje?" otázal se najednou Jim kapitána.

"Se mnou třicet - z cestujících mužů snad ještě deset, patnáct. Ale proč?"

"Podívejte se, co kdybychom se o něco pokusili? Co kdybychom pluli přímo k ostrovu - jeho jméno jsme ochotni prozradit. Pirátů je devatenáct. Cítí se na tom opuštěném ostrově tak bezpeční, že na noc nestaví ani stráž! Přirazíme k nim v noci, vnikneme na palubu a zatarasíme kajuty, kde spí. Pak si už snadno poradíme - co říkáte?"

"No - kapitán chvíli uvažoval, "plán to není špatný, cestující možná to dobrodružství přivítají, ale co z toho budu mít já? Je to velké nebezpečí pro mou loď..."

"Nebojte se! Jackův otec vás a vaši posádku bohatě odmění!"

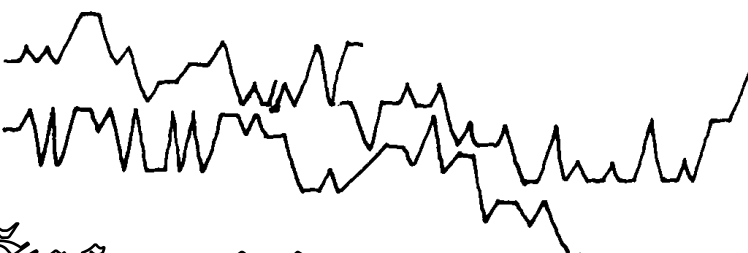
Ted' už jsme se nemuseli bát říct, na kterém ostrově poklad je. Cestující i posádka lodí byli Jimovým plánem nadšeni, a tak jsme jméno ostrova vyslovili.

Výletní loď nabrala nový kurz. Za dva dny jsme byli Ostrovu žraloků tak blízko, že jsme ze strážního koše zřetelně viděli temena jeho skalisek.

Za tmavé větrné noci jsme zakotvili v příhodné zátoce ostrova. Až sem doléhal z podpalubí pirátské lodi zpěv podnapilých lupičů. Dámy nic netušily, ale posádka lodí a několik zdatných mužů z cestujících se s námi vydalo po pobřeží k zátoce, kde kotvil Černý delfín.

V hustém pobřežním křoví jsme zůstali stát a čekali jsme, až na Černém delfínu všechno ztichne. Pak vyrazil Jim. Dostal se neslyšně na palubu a závorami zatarasil všechny východy z podpalubí. Na jeho znamení jsme v tichosti přešli po lodním můstku na loď: Jim zabušil kusem železné tyče na dveře kapitánské kajuty v podpalubí, a pak to začalo...

"Co se děje?" ozval se ospalý hlas Železné ruky. "Kdo si to na mé lodi dovoluje? Vytluču mu duši z těla a poženu ho do horoucích pekel!" láteřil.

Šifra 10

"Tam přijdete vy sám!" odpověděl mu kapitán výletní plachetnice. "A o vlastní lodi bych na vašem místě nemluvil. Loď zabavujeme a vás zatýkáme. Polezte ven - a žádné zmatky, nebo tu vaši kocábku zapálíme ze všech stran a vy se v ní upečete jako ryby na rožni!"

Železná ruka pochopil, že je zle, že je s ním konec. "Jste ochotni vyjednávat? Zaplatím slušné výkupné!" pokusil se o záchranu.

"S piráty se nevyjednává, to byste měl vědět!" odpověděl kapitán plachetnice. "Otvírám vchod a čekám vás venku - neozbrojeného! Každý pokus o útěk trestám kulkou - tak rychle!"

Dvířka zaskřípala a na palubu vystoupil náčelník pirátů Železná ruka. "Budu si stěžovat u námořního soudu v Bretfieldu!" zahrozil.

"Tam budou soudit vás, piráte!" odpověděl mu kapitán.

V tu chvíli přistoupil k Železné ruce jeho bývalý zajatec, lodní tesař Jim: "Tak - pracky sem, trochu vám je omotám konopím, abyste si na ně zvykl, až je budete mít na krku..." pravil.

Až do rána trvalo obléhání podpalubí, ale konečně byla celá posádka v poutech. Jack potom vyzvedl ze skalního úkrytu sedm vaků s pokladem a ještě téhož dne se plachetnice s Černým delfínem ve vleku vydala na cestu do Liverpoolu.

Po třech dnech plavby měla štěstí: potkala flotilu vojenských lodí a předala jim Černého delfína i s jeho ničemnou posádkou.

Blízko Liverpoolu se proti nim objevil Albatros! Plul pod plnými plachtami hledat kapitánova syna. A tak se Jack konečně setkal s tatínkem i starým Patrickem.

Otec bohatě odměnil Jima a kapitána s posádkou výletní plachetnice a v největší radosti si odvážel Jacka i jeho věrného přítele Kariho do Liverpoolu.

Doma byl Jack středem pozornosti celého města. Také tiskař pan Werden se dozvěděl o zajímavých příhodách, které Jack prožil. Požádal ho, aby všechno podle svého deníku sepsal - a pak Jackovo vyprávění vytiskl v pěkné knížce.

Pravidla dlouhodobé dobrodružné hry.

V roce 1966 odvysílal ostravský rozhlas na pokračování zdramatizovanou hru Jaroslava Foglara *Úžasný příběh plavčíka Jacka* pod názvem *Deset úkolů plavčíka Jacka*. V té době to byl od ostravského rozhlasu přímo revoluční čin, protože od roku 1948 měl Jaroslav Foglar komunistickým režimem zakázáno svoje dílo jakýmkoliv způsobem publikovat.

Jaroslav Foglar, se kterým jsem byl v čilém písemném styku, mě tehdy požádal o co největší propagaci hry u co největšího počtu dětí na severu Moravy (vysílání ostravského rozhlasu bohužel dál nesahalo). V boji o rehabilitaci jakožto spisovatele mu na velkém ohlasu hry velmi záleželo. Samozřejmě jsem pomoc přislíbil.

Prostřednictvím tehdejšího Okresního domu pionýrů a mládeže jsme natiskli a rozeslali propagační letáčky ke hře na všechny školy v okrese Karviná a i na některé školy v Ostravě.

Náš oddíl se do soutěže samozřejmě také zapojil. A abychom měli na vysílání nějakou památku, zapsali jsme si celý příběh podle toho, jak jsme si ho zapamatovali z vysílání. Hru jsme potom v oddíle hráli ještě několikrát, ale legenda byla Jestrábem zveřejněna až v knížce *Jestrábe, vypravuj... v roce 1998*.

Ve hře soutěžily mezi sebou naše tři družiny. Po přečtení každé kapitoly se soutěžilo ve cvičení, výrobě užitečného předmětu apod. (legenda je psána tak, že nabízí dostatečné množství nápadů k soutěžení) a za splnění úkolů se rozdávaly lístečky se slovy, ze kterých se na konci

hry skládala zpráva o ukrytém pokladu. Jednou z forem, kterou jsme použili, je i způsob luštění morseovkových šifer a podle vzdáleností (mil) a směrů (azimutů) je objeven poklad.

Na mapce Ostrova žraloků (strana 11) je vyznačeno jedenáct míst křížkem (+). Jsou to: Přední stěžeň, Jazyk, Sup, Dalekohled, Rumová zátoka, Lesní mys, Hroby, Srub, Zadní stěžeň, Bílá skála a Ostrov kostlivců. Na jednom z těchto míst je zakopán poklad, který hledal Albatros a pirátský kapitán Železná ruka z Černého delfína.

Na konci každé kapitoly legendy (úseku), je šifrou vyznačena délka v *anglických mílích* a azimut, podle kterého na mapce budete postupovat. Azimut a míle vás vždy navedou od jednoho označeného bodu k druhému. Údaje jsou ale uváděny zpřeházeně. Můžeme vám jen napovědět, že loď Černý delfín byla zakotvena u srubu v Jižní zátocce. Ze srubu vedli piráti veškeré své pátrání po ostrově. Odtud i vy začněte se svým pátráním.

Řešení šifer:

Kapitola 1: 332°	11,7 mil - Srub - Přední stěžeň
Kapitola 5: 184°	13,5 mil - Přední stěžeň - Zadní stěžeň
Kapitola 2: 86°	7,1 mil - Zadní stěžeň - Bílá skála
Kapitola 4 : 308°	12,1 mil - Bílá skála - Dalekohled
Kapitola 3: 74°	6,2 mil - Dalekohled - Sup
Kapitola 10: 120°	4,2 mil - Sup - Rumová zátoka
Kapitola 9: 252°	10,4 mil - Rumová zátoka - Lesní mys
Kapitola 8: 15°	6,9 mil - Lesní mys - Jazyk
Kapitola 7: 150°	14,0 mil - Jazyk - Ostrov kostlivců
Kapitola 6: 358°	5,5 mil - Ostrov kostlivců - Hroby

Poklad se nachází na místě označeném jako HROBY.

Obsah

1. Za tajemným cílem	2
2. Jack v nebezpečí	4
3. Záhadná loď	7
4. Boj s Černým delfínem	9
5. V zajetí pirátů	11
6. Neznámý dobrodinec	13
7. Na pustém ostrově	15
8. Hledání pokladu	17
9. Na útěku	19
10. Znovu na Ostrov žraloků	21
Pravidla oddílové dobrodružné hry (ODH)	22

Jaroslav Foglar: **Úžasný příběh plavčíka Jacka**
Legenda ODH – oddílové dlouhodobé hry
Ilustrace: podle Gustava Kruma
Vyšlo 11. května 1999